

27.5.2026

Puolustusministeriö
kirjaamo.plm@gov.fi

Viite: VN/32047/2024, lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi puolustustarvikkeiden viennistä annetun lain muuttamisesta

YRITYKSEN LAUSUNTO

Pidämme luonnoksen sisältöä pääosin perusteltuna ja kannatettavana. Ehdotetut muutokset voivat parhaimmillaan johtaa yritysten näkökulmasta vientivalvonnan ja lupamenettelyjen sujuvoittamiseen sekä yritysten vastuullisuuden vahvistamiseen. Toivomme, että esitystä täydennetään vientilupien salassapitonäkökulmalla.

Haluamme nostaa esiin seuraavat huomiot yritysten liiketoiminnan näkökulmasta:

1. Yleinen vientilupa

Kannatamme ehdottomasti yleisen vientiluvan käyttöönottoa. Muutos vähentäisi hallinnollista taakkaa tietyissä vientitapauksissa ja palvelee niin yrityksiä kuin viranomaisiakin.

2. Kirjanpitovelvollisuuden laajentaminen

Kirjanpitovelvollisuuden laajentaminen vaikuttaa loogiselta muutokselta lakiin, eikä näkemyksemme mukaan tuo merkittävää lisätaakkaa yritykselle. Muutos voi osaltaan myös selkeyttää toimintatapoja.

Nostamme kuitenkin esiin aineettomiin siirtoihin/vienteihin liittyviä käytännön haasteita, joihin toivomme selkeää ohjeistusta:

- Miten jatkuvaluonteiset (esim. lataukset pilvipalveluun yhteiskehitysprojekteissa) aineettomat siirrot/viennit raportoidaan tarkoituksenmukaisesti ja yhtenäisesti?
- Miten raportoidaan aineettomien siirtojen/vientien toimitukset, joihin ei liity laskutusta?

3. KYC menettelyt ja vastuullisuusraportti

Pidämme uusia vastuullisuusvaatimuksia perusteltuina. Selkeät ja asianmukaiset menettelyt palvelevat myös yritysten liiketoimintaa.

Odotamme kuitenkin tämänkin muutoksen osalta tarkempia tietoja vaatimusten sisällöstä ja vaadituista käytännön menettelyistä. Ilman tarkempaa tietoa, on käytännön vaikutusten arviointi ja siten ehdotuksen kommentointi liiketoiminnan näkökulmasta hankalaa.

4. Tullin valvonta

Valvonnan laajentuessa selkeämmin myös aineettomiin siirtoihin/vienteihin herää kysymyksiä liittyen käytännön menettelyihin.

- Laajentuuko tulli-ilmoitusvelvollisuus koskemaan myös aineettomia siirtoja/vientejä?
- Miten näistä siirroista/vienneistä (esim. pilvipalveluiden kautta tapahtuvat jatkuvat toimitukset) tulisi käytännössä tehdä tullivalvonnan edellyttämät ilmoitukset?

5. Vientilupien salaaminen

Viimeaikainen turvallisuusympäristön ja -tilanteen muutos on johtanut siihen, että yritysten näkökulmasta vientilupien lähtökohtainen julkisuus ei ole toivottava tilanne, vaikka julkisuusperiaate tärkeä onkin. Näkemyksemme mukaan nykyinen lainsäädäntö ja/tai sen soveltaminen ei anna riittäviä mahdollisuuksia vientilupien salaamiselle ja painottaa näin ollen liikaa julkisuusperiaatetta turvallisuuden kustannuksella. Yrityksien näkökulmasta vientilupia tulisi nykyistä enemmän salata, jotta ei aseteta yritystä ja sen henkilöstöä alttiiksi tiedustelulle ja jopa fyysiselle uhalle. Samalla toteamme, että monessa tapauksessa vientiluvan salaaminen edistäisi myös kansallista turvallisuutta.